

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **Milkpol spol. s r.o.**, se sídlem Reinerova 1657/23, Praha 6, zastoupená JUDr. Ondřejem Trubačem, Ph.D., LL.M., advokátem se sídlem Na Poříčí 1079/3a, Praha 1, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 4. 2019, č. j. 16378/19/5200-11431-711360, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 6. 2021, č. j. 15 Af 22/2019 - 61, o vyloučení soudkyně Nejvyššího správního soudu Mgr. Lenky Krupičkové, LL.M., z projednávání a rozhodnutí věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 7 Afs 221/2021,

t a k t o :

Soudkyně Nejvyššího správního soudu Mgr. Lenka Krupičková, LL.M., je **v y l o u č e n a** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 7 Afs 221/2021.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud v řízení vedeném pod sp. zn. 7 Afs 221/2021 projednává kasační stížnost žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) proti v záhlaví specifikovanému rozsudku městského soudu. Tímto rozsudkem městský soud zamítl žalobu, již se žalobkyně domáhala zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 4. 2019, kterým bylo částečně změněno rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu ze dne 26. 2. 2014, č. j. 1001686/14/2006-24904-110285. Tímto rozhodnutím Finanční úřad pro hlavní město Prahu doměřil žalobkyni daň z příjmů právnických osob za rok 2009.

[2] Po seznámení s obsahem spisu sdělila soudkyně Mgr. Lenka Krupičková, LL.M., jako soudkyně sedmého senátu, příslušného dle platného Rozvrhu práce Nejvyššího správního soudu na rok 2023 (dále jen „Rozvrh práce“) k projednání a rozhodnutí této věci, předsedovi Nejvyššího správního soudu skutečnosti, jež by dle jejího názoru mohly eventuálně představovat důvod pro její vyloučení z projednávání a rozhodnutí předmětné věci. Konkrétně uvedla, že se zástupcem stěžovatelky několik let spolupracovala v advokátní kanceláři VORLÍČKOVA PARTNERS s. r. o. Tato spolupráce sice skončila

před více než 10 lety a v současné době se omezuje pouze na občasně společné přednášení pro odbornou veřejnost a spoluautorství komentáře k zákonu o Finanční správě České republiky, avšak v současné době společně připravují jeho aktualizaci. Soudkyni Mgr. Lenku Krupičkovou, LL.M., navíc pojí se zástupcem stěžovatelky blízký osobní (přátelský) vztah, který svojí intenzitou přesahuje rámec běžného profesního styku. S panem JUDr. Ondřejem Trubačem, Ph.D., LL.M., je soudkyně Mgr. Lenka Krupičková, LL.M., v pravidelném kontaktu; často se setkávají při soukromých i různých společenských událostech, navzájem znají svoje rodiny, předávají si dary a opakovaně spolu strávili zahraniční dovolenou na horách, tu ostatně plánují i na nastávající zimu. Soudkyně Mgr. Lenka Krupičková, LL.M., dodala, že ačkoliv se subjektivně podjatá necítí, je třeba vzít v potaz objektivní zhodnocení jejího vztahu se zástupcem stěžovatelky, kdy by mohl být dán důvod pochybovat o její nepodjatosti.

[3] Předseda Nejvyššího správního soudu podle § 8 odst. 3 *in fine* soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) předložil posouzení otázky podjatosti třetímu senátu Nejvyššího správního soudu, který je dle platného Rozvrhu práce povolán o této otázce rozhodnout.

[4] Předmětem posouzení je tedy otázka, zda vztah soudkyně Mgr. Lenky Krupičkové, LL.M., k zástupci stěžovatelky, JUDr. Ondřeji Trubačovi, Ph.D., LL.M., představuje důvod pro její vyloučení z projednávání a rozhodnutí věci vedené pod sp. zn. 7 Afs 221/2021 pro její poměr k věci.

[5] Podle ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, *jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[6] Garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce, patří mezi integrální součásti práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci, s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16).

[7] Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení a jejich zástupcům). Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěžejí nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širěji, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak

pokračování

se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli, nýbrž to, **zda reálně existují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezaujatý vztah.** (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2005, čj. 4 As 14/2004 - 70). Subjektivní hledisko o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (srov. nález Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

[8] Soudcův poměr k účastníkům či k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, tj. vztahem přátelským (či naopak vzájemně nepřátelským), může jít také o vztah ekonomické závislosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2015, č. j. Nao 90/2015 - 17). Důvod podjatosti v těchto případech nastane i za situace, kdy se tento vztah navenek nijak neprojevuje (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2021, č. j. Nao 150/2021 - 40). Pokud však vztah soudce k dané věci nedosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude schopen nezávisle a nestranně rozhodovat, je u osobnosti soudce třeba vycházet z premisy, že *„se jedná o profesionála, který dokáže oddělit svoje soukromé zájmy od rozhodovací činnosti, na které se podílí, a u něhož je vždy na prvním místě respektování profesní a osobní cti“* (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2010, č. j. Nao 46/2010 - 78).

[9] Z prohlášení soudkyně Mgr. Lenky Krupičkové, LL.M., vyplynulo, že má k zástupci stěžovatelky přátelský vztah. Je s ním v pravidelném kontaktu, často se setkávají při soukromých příležitostech, navzájem znají své rodinné příslušníky, předávají si dary a opakovaně spolu tráví společnou dovolenou. Za této situace dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že soudkyní Mgr. Lenkou Krupičkovou, LL.M., popsané skutečnosti naplňují důvody pro její vyloučení z projednávání a rozhodnutí věci vedené pod sp. zn. 7 Afs 221/2021 ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s.

[10] Je zřejmé, že vztah mezi kolegy, založený původně na pravidelném pracovním kontaktu, může přerůst i do osobní roviny. U takového přátelského vztahu lze zvažovat jeho psychologický dopad z hlediska zachování přirozené schopnosti věc posoudit nezaujatě. Ačkoliv se soudkyně Mgr. Lenka Krupičková, LL.M., necítí být tímto přátelským vztahem natolik ovlivněna, aby tato okolnost vedla k jejímu nestrannému a neobjektivnímu posouzení dané věci, tyto nadstandardní vztahy mohou v některých osobách vzbudit dojem podjatosti. Je tedy nutno konstatovat, že zde existují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že člen příslušného tříčlenného senátu Nejvyššího správního soudu určitým, nikoliv nezaujatým vztahem k věci disponuje.

[11] S přihlédnutím ke shora uvedeným důvodům Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že soudkyně Nejvyššího správního soudu Mgr. Lenka Krupičková, LL.M., je vyloučena z projednávání a rozhodnutí věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 7 Afs 221/2021.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 24. října 2023

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu